

Handläggare
Sarah Chaara
Telefon: 0850824801953

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2019-06-13

Svar gällande remiss av Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet

KS 2019/719

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som remissvar.

Sammanfattning

Promemorian Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet har skickats till bland annat Skärholmens stadsdelsnämnd på remiss. I promemorian lämnas förslag för att skapa långsiktiga ekonomiska förutsättningar för bland annat kvinno- och tjejjourer. Det lämnas även förslag som syftar till det offentliga ansvar för brottsofferstöd inte ska undergrävas. Förvaltningen ställer sig positiv till promemorian.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har remitterat ”Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet” till Stadsledningskontoret, Socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst och fritid.

Ärendet

Promemorian lämnar förslag för att skapa långsiktiga ekonomiska förutsättningar för kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet. Därtill lämnas förslag som syftar till att det offentliga ansvar för brottsofferstöd inte ska undergrävas. Rätt medel ska användas till rätt ändamål.

Kvinnor och barn som är utsatta för våld av närstående är en mycket utsatt grupp som omfattas av det offentliga ansvar för brottsofferstöd. Under senare år har flera utredningar och myndighetsrapporter visat att samhällets insatser på området

fortfarande har betydande brister. Ideella organisationer står i många kommuner för en stor del av det riktade brottsofferstödet. Cirka 70 procent av landets skyddade boenden drivs av en ideell kvinnojour, där lika många barn som vuxna vistas.

Genom särskilda satsningar från regeringen har lokala kvinno- och tjejjourer under åren 2015–2019 tillförts statsbidrag om sammanlagt 475 miljoner kronor. Statsbidraget har fördelats av Socialstyrelsen enligt förordningen (2015:454) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer. Satsningarna har medfört en ökning av statsbidraget till denna slags organisationer med cirka 400 procent sedan 2014. Samtidigt erhåller lokala jourer kommunala föreningsbidrag om uppskattningsvis 70 miljoner kronor per år.

Inom ramen för promemorian har det bland annat undersökts vilka effekter statsbidraget hittills har haft på kommunernas finansiella åtaganden. Resultaten visar att:

- Kommunerna generellt sett inte har sänkt föreningsbidragen.
- Det förekommer att kommunerna inte fullt ut ersätter kvinnojourer för insatsen skyddat boende.
- Det förekommer att kommunala bidrag och statsbidrag används till att finansiera skyddat boende, i strid med bidragens syfte.

Att socialtjänst finansieras genom offentliga bidrag till civilsamhället innebär för jourerna att det blir mindre medel över till det som både kommunala och statliga bidrag egentligen syftar till, det vill säga att stärka de ideella organisationerna i rollen som röstbärare/opinionsbildare och givare av kompletterande medborgarservice. När kvinnojourer är utförare av socialtjänst ska de få uppdragsersättning med beaktande av regelverket om statligt stöd och offentlig upphandling. Att lämna bidrag istället för att ge uppdragsersättning riskerar att stå i strid med dessa regelverk. Det finns också en risk för att det blir otydligt för kommuner och kvinnojourer när det offentliga regelverket är tillämpligt på insatsen skyddat boende. Detta i sin tur leder till rättsosäkerhet för de som visats i boendet.

För att underlätta statsbidragshandlingen på området föreslås en ny förordning om statsbidrag till ideella organisationer som bedriver verksamhet med huvudsakligt ändamål att stödja brottsoffer eller att förebygga eller motverka brott inom områdena:

- Våld mot kvinnor,
- våld i nära relationer,
- hedersrelaterat våld och förtryck, eller
- prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Med den föreslagna förordningen sammanförs befintliga statsbidrag som Socialstyrelsen fördelar på området, vilket bedöms förenkla administrationen för såväl sökande som bidragsgivare. Socialstyrelsen föreslås bli handläggande myndighet även för den nya förordningen. Stödet ska lämnas till riksorganisationer, organisationer som bedriver verksamhet av riksintresse och lokala organisationer. Formen för bidraget är i huvudsak verksamhetsbidrag och därutöver ett organisationsbidrag till lokala organisationer för deras ordinarie verksamhet. Bidraget, som föreslås kunna få lämnas för två år, riktas till organisationerna i egenskap av röstbärare och givare av kompletterande medborgarservice. Tillämpningsområdet för bidraget sammanfaller med den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Det föreslås vidare att en lämplig aktör får i uppdrag att undersöka hur kommunerna anlitar enskilda verksamheter och finansierar insatsen skyddat boende. Uppdraget syftar till erhållandet av en nationell överblick över finansiella förutsättningar för aktörer som driver skyddade boenden.

Ekonomiskt stöd till ideella organisationer som driver skyddade boenden kan lämnas under förutsättning att det finns ett tillämpligt undantag för stödet i EU:s statsstödsregler.

Förordningen föreslås träda i kraft den 1 november 2019 och tillämpas första gången i fråga om statsbidrag för bidragsår 2020.

Jämställdhet

I promemorian lyfts följande konsekvenser för jämställdheten upp. Regeringens mål för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att uppnå detta mål arbetar regeringen utifrån sex olika delmål. Ett av dessa delmål är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra och att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. Ett annat delmål är att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.

Uppfyllandet av dessa delmål kan i förlängningen ses som förutsättningar för delmålet om att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Flera utredningar visar exempelvis på att

kvinnor som utsätts för våld och hot om våld i många fall påverkas genom nedsatt arbetsförmåga och lägre levnadsstandard.

Bidrag till ideella organisationer inom brottsofferområdet som exempelvis kvinno- och tjejjourer leder till ökad kvalitet på den verksamhet som bedrivs. Insatser kan också innebära ökade löner och ersättningar till de verksamma i föreningarna som till övervägande del är kvinnor. Förslagen i denna promemoria får således direkta och indirekta konsekvenser som bidrar till ett mer jämställt samhälle.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till innehållet i promemorian.

Förvaltningen anser att det är viktigt att rättssäkerheten för kvinnor som placeras på skyddat boende säkerställs samt att det är angeläget att de ideella organisationerna använder de tilldelade resurserna till rollen som opinionsbildare och givare av kompletterande medborgarservice. De insatser som utförs med stöd av socialtjänstlagen ska finansieras av socialtjänsten och utföras utifrån lagstiftningen. Förvaltningen ställer sig positiv till att det sker en granskning av hur kommunerna finansierar placeringar på skyddade boenden.

Förvaltningen ger inte några föreningsbidrag till kvinno- och tjejjourer eller organisationer som arbetar med de områdena som omfattas av förändringen:

- Våld mot kvinnor,
- våld i nära relationer,
- hedersrelaterat våld och förtryck, eller
- prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Vid placeringar på skyddade boenden placerar förvaltningens Relationsvåldscenter (RVC Sydväst) på lämpliga boenden, oaktat regiform. Placeringar sker efter kvinnornas behov av stöd och skydd, vilket innebär att placeringar även kan ske utanför Stockholm. Då det inte finns några upphandlade boenden centralt sker förhandling om pris i enskilda ärenden. Förvaltningen får inte någon nedsättning av pris vid placeringar.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen delar den analys kring jämställdhet som skett i promemorian.

Anna Mattsson
t.f. stadsdelsdirektör

Stefano Prestinoni
Avdelningschef

Bilagor

1. Remissen Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anna Mattsson, t.f. stadsdelsdirektör	2019-05-28
Stefano Prestinoni, Avdelningschef	2019-05-28